

พระอนันนิกายบิณฑบาต: การศึกษาเบื้องต้นของปรัชญา
และปฏิบัติการในพุทธศาสนา

Anamnikaya Thailand: An introductory study of Buddhist philosophy and
practice.

ดร.สุริยา แสงอินตา

สำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 14

Dr.Suriya sanginta

Office of the General Buddhist Education Area 14

Corresponding Author E-mail :drsuriyasanginta@gmail.com

(Received : 29 March 2024 ; Edit : 30 March 2024; accepted : 30 March 2024)

บทคัดย่อ

ชาวเวียดนามได้อพยพเข้ามาในสยามตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี แต่ยังไม่มีการสืบค้นข้อมูลที่แน่ชัด ในปี พ.ศ.2316 เกิดกบฏที่เมืองเว้ ประเทศเวียดนาม ทำให้เชื้อพระวงศ์เวียดนามต้องอพยพลงมาทางใต้ เจ้าเมืองฮาเตียนได้อพยพครอบครัวและองเชียงซุนเข้ามายังกรุงธนบุรีในปี พ.ศ. 2319 พระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดเกล้าฯ ให้รับไว้ และพระราชทานที่ให้ตั้งบ้านเรือนอยู่นอกพระนครทางฝั่งตะวันออก ต่อมาองเชียงซุนพยายามจะหลบหนี จึงถูกประหารชีวิต ญวนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มแรกที่อพยพเข้ามาตั้งรกรากในสยาม พระอนันนิกายบิณฑบาตมีแนวคิดหลักที่สำคัญเกี่ยวกับการศึกษาเบื้องต้นของปรัชญาและปฏิบัติการในพุทธศาสนา ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับสี่ประการหลัก หรือ "ประการบ่งบอกแห่งพระอนันนิกาย" ที่ได้รับคำสอนจากพระพุทธเจ้าเอง

คณะสงฆ์เวียดนามในประเทศไทยจึงต้องปรับปรุงแก้ไขระเบียบประเพณีและวัตรปฏิบัติของพวกเขา ให้สอดคล้องกับพระสงฆ์ไทยในหลายประการ เพื่อให้สามารถประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในเรื่องการออกบิณฑบาตและการทำวัตรเช้าและเย็น การถือวิสาขบูชา และการผนวกพิธีกรรมฝ่ายเถรวาท หนึ่งใน การปรับปรุงที่สำคัญคือการทำให้มีการปฏิบัติพิธีทางศาสนาที่เข้ากันได้กับวัฒนธรรมและประเพณีของพระสงฆ์ไทย เช่น การมีพิธีทอดกฐินและทอดผ้าป่า การจัดพิธีบวช และพิธีเข้าพรรษา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ของพระสงฆ์ในประเทศไทย

สำคัญ : พระอนันนิกาย,บิณฑบาต,ปรัชญา

Abstract

Vietnamese people migrated to Siam since the Ayutthaya period as royal subjects. However, there is still no clear information available. In the year 1733, a rebellion occurred in the city of Hue, Vietnam, leading to the displacement of the Vietnamese royal lineage, who had to migrate southward. The ruler of Hanoi led his family and Nguyen lords to Bangkok in 2319 B.E. The ruler of Bangkok kindly accepted them and granted them land to settle outside the city on the eastern bank. Later, the Nguyen lords attempted to escape but were executed. This group was the first to establish roots in Siam. The Anamnikaya Vinaya philosophy has fundamental principles regarding the basic education of philosophy and practices in Buddhism, which includes studying and analyzing the Four Noble Truths, or "the indications of the Anamnikaya," taught by the Buddha himself. The Vietnamese Sangha in Thailand had to amend their customs and practices to be in line with Thai monks in various aspects to facilitate effective coordination, especially concerning ordination procedures, morning and evening rituals, holding the Vinaya, and incorporating Theravada rituals. One significant improvement was

ensuring religious ceremonies compatible with the culture and customs of Thai monks, such as ordination ceremonies, novice ordination ceremonies, and entering the rainy season retreat, to align with the living environment and circumstances of monks in Thailand.

Keywords: Anamnikaya, Vinaya, Philosophy

ความเป็นมา

เรื่องที่พวกญวนมาอยู่ในประเทศสยามนี้ จะเป็นมาอย่างไรในสมัยเมื่อกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีข้าพเจ้ายังไม่ได้สืบสวนขึ้นไปถึง เคยสืบแต่เรื่องพงศาวดารของพวกญวนที่อยู่ใน กรุงเทพมหานคร นี้ ได้ความว่าเมื่อราว พ.ศ. 2316 เกิดกบฏขึ้นที่เมืองเวียงเป็นราชธานีของประเทศญวน พวกกบฏชิงเมืองได้เมืองแล้วฆ่าฟันเจ้านายเสียเป็นอันมาก พวกราชวงศ์ญวนที่รอดอยู่ได้พากันหนีพวกกบฏลงมาทางเมืองโขงหลายองค์ องค์เชียงซุนราชบุตรที่ 4 ของเจ้าเมืองเวียงมาอาศัยอยู่ที่เมืองฮาเตียน ซึ่งต่อแดนเขมรมาทางทิศเหนือ พวกกบฏยกกองทัพมาติดตาม เจ้าเมืองฮาเตียนเห็นเหลือกำลังที่จะต่อสู้ ก็อพยพครอบครัวพาองเชียงซุนเข้ามายังกรุงธนบุรี เมื่อราวปีวอก พ.ศ. 2319 พระเจ้ากรุงธนบุรี โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้รับไว้แล้วพระราชทานที่ให้ญวนพวกองเชียงซุน ตั้งบ้านเรือนอยู่นอกพระนครทางฝั่งตะวันออก คือตรงที่แถวถนนพาหุรัดทุกวันนี้ จึงเรียกกันว่าบ้านญวนมาจนสร้างถนนพาหุรัด อยู่มาองเชียงซุนพยายามจะหนี พระเจ้ากรุงธนบุรีจึงมีรับสั่งให้ประหารชีวิตเสีย1 พวกองเชียงซุนเป็นญวนพวกแรกที่อพยพเข้ามาตั้งภูมิลำเนาอยู่ในประเทศนี้ เมื่อภายหลังเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าเข้าศึกแล้ว ต่อมาถึงชั้นกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อรัชกาลที่ 1 มีราชชนดดาของเจ้าเมืองเวียงองค์หนึ่งชื่อองเชียงสือ เดิมหนีพวกกบฏมาอาศัยอยู่ที่เมืองโขง พวกญวนที่เมืองโขงนับถือ ถึงยกย่องให้ครองเมืองแต่รักษาเมืองต่อผู้ศัตรูไม่ไหว จึงหนีมาอาศัยอยู่ที่เกาะกระปือในแดนเขมร พระยาชลบุรีคุมเรือรบไทยไปลาดตระเวนทางทะเล ไปพบองเชียงสือๆ จึงพาครอบครัวโดยสารเรือพระยาชลบุรีเข้ามาขอพึ่งพระบรมโพธิสมภารอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อปีเถาะ พ.ศ. 2326 อันเป็นปีที่ 2 ในรัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงพระกรุณาฯ รับทำนุบำรุงและพระราชทานที่ให้ ญวนพวกองเชียงสือตั้งบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำฝั่งตะวันออกที่ตำบลคอกกระปือ คือตรงที่ตั้งสถานทูตโปรตุเกสทุกวันนี้ พวกญวนที่นับถือองเชียงสือมีมาก ครั้นรู้ว่าจะองเชียงสือได้มาพึ่งพระบารมีเป็นหลักแหล่งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ก็พากันอพยพครอบครัวติดตามเข้ามาอีกเนืองๆ จำนวนญวนที่เข้ามาในคราวองเชียงสือเห็นจะมากด้วยกัน จึงปรากฏว่าองเชียงสือได้ควบคุมพวกญวนไปตามเสด็จในการทำสงครามกับพม่าหลายครั้ง องเชียงสืออยู่ในกรุงเทพมหานคร 4 ปี ครั้นถึงปีมะเมีย พ.ศ. 2329 องเชียงสือเขียนหนังสือทูลลาว่าไว้ที่ที่บูชาแล้วลอบลงเรือหนีไปกับคนสนิท เนื้อความในหนังสือนั้นว่า ตั้งแต่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมทำนุบำรุงเป็นอเนกประการ ถึงให้กองทัพไทยไปช่วยตีเมืองโขงจนพระราชทานก็ครั้งหนึ่ง แต่การยังไม่สำเร็จเพราะกรุงเทพมหานครติดทำสงครามอยู่กับพม่า จะร่อต่อไปก็เกรงว่าพรรคพวกทางเมืองญวนจะรวนเรไปเสีย ครั้นจะกราบถวายบังคมลาโดยเปิดเผยก็เกรงจะมีเหตุขัดข้องจึงได้หนีไป เพื่อจะไปคิดอ่านตีเอาเมืองโขงคืน ถ้าขัดข้องประการใดขอพระบารมีเป็นที่พึ่งทรงอุดหนุนด้วย เมื่อได้เมืองแล้วจะมาเป็นข้าขอบขัณฑสีมาสืบไป องเชียงสือหนีไปพักอยู่ที่เกาะกูด เมื่อข่าวที่องเชียงสือหนีทราบถึงพระกรุณาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกไม่ทรงถือโทษ แต่กรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาททรงขัดเคืององเชียงสือ ในครั้งนั้นจึงโปรดให้ญวนพวกองเชียงสือย้ายขึ้นไปตั้งบ้านเรือนอยู่เสียที่บางโพ ยังมีเชื้อสายสืบมาจนทุกวันนี้มี พวกญวนที่อพยพเข้ามาอยู่เมืองไทยภายหลังครั้งองเชียงสือมาเมื่อในรัชกาลที่ 3 อีก 3 คราว คือ เมื่อปีมะเมีย พ.ศ. 2377 พระเจ้าแผ่นดินญวนมีนมาประกาศห้ามมิให้พวกญวนถือศาสนาคริสต์ และจับพวกญวนที่เข้ารีตทำโทษต่าง ๆ จึงมีพวกญวนเข้ารีตอพยพครอบครัวหนีภัยเข้ามาพึ่งพระบารมีอยู่ในประเทศนี้ มาอยู่ที่เมืองจันทบุรีโดยมาก ที่เข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครก็เห็นจะมีบ้าง ชะรอยจะมาอยู่ที่บ้านโปรตุเกสเข้ารีตซึ่งอพยพเข้ามาจากเมืองเขมร และโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานที่ให้อยู่ที่สามเสนนั้น ภายหลังจึงโปรดให้ญวนเข้ารีตไปอยู่ที่ตำบลนั้นต่อมาอีก ดังจะปรากฏต่อไปข้างหน้าญวนอพยพมาอีกคราวหนึ่งเมื่อครั้งเจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ไปตีเมืองญวนเมื่อปีมะเส็ง พ.ศ. 2376 ได้ครัวญวนส่งเข้ามาถึงกรุงเทพมหานคร เมื่อปลายปีมะเมีย พ.ศ. 2377 ครัวญวนที่เข้ามาคราวนี้เป็น 2 พวก คือเป็นพวกถือพระพุทธศาสนา (อนุสรณ์ คณะสงฆ์อนัมนิกายแห่งประเทศไทย, 2560)

พวกหนึ่ง เป็นพวกถือศาสนาคริสต์พวกหนึ่ง พวกญวนที่ถือพระพุทธศาสนานั้นโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เมืองกาญจนบุรี สำหรับรักษาป้อมเมืองใหม่ซึ่งทรงสร้างขึ้นที่ปากแพรก แต่พวกญวนที่ถือศาสนา

คริสตังนั้นเห็นจะเป็นเพราะมีญวนเข้ารับอยู่สามแสนมาแต่ก่อนบ้างแล้ว จึงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ตำบลสามแสนในกรุงเทพมหานคร ติดต่อกับบ้านพวกคริสตังเชื้อโปรตุเกส ซึ่งอพยพเข้ามาจากเมืองเขมร และโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ขึ้นอยู่ในพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อยังดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนอิศเรศรังสรรค์ ทรงฝึกหัดเป็นทหารปืนใหญ่ ญวน 2 พวกที่กล่าวมานี้ ถึงรัชกาลที่ 4 พวกญวนคริสตังย้ายสังกัดไปเป็นทหารปืนใหญ่ฝ่ายพระบวรราชวัง (คือญวนพวกพระยาบันลือสิงหนาท) พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงทราบพวกญวนที่อยู่เมืองกาญจนบุรีโดยมากอยากจะมาอยู่ในกรุงเทพมหานครเหมือนกับญวนพวกอื่น จึงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เข้ามาตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ริมคลองผดุงกรุงเกษม ซึ่งได้โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ขุดใหม่นั้น แล้วให้จัดเป็นทหารปืนใหญ่ฝ่ายวังหลวงสืบมา ที่เมืองกาญจนบุรี ยังมีวัดญวนและมีชื่อตำบล เช่นเรียกว่า “ซุกยายญวน” ปรากฏอยู่จนทุกวันนี้ เชื้อสายพวกญวนที่ไม่อพยพเข้ามากรุงเทพมหานครยังคงอยู่ที่เมืองกาญจนบุรีก็เห็นจะมีบ้าง ครั้นญวนที่อพยพเข้ามาครั้งหลังในรัชกาลที่ 3 นั้น มาเมื่อปีขวด พ.ศ. 2383 มีเรื่องปรากฏในจดหมายเหตุว่า เวลานั้นกองทัพไทยกับเขมรกำลังรบพุ่งขับไล่กองทัพญวนที่เข้ามาตั้งอยู่ในแดนเขมร กองทัพญวนถูกล้อมอยู่หลายแห่ง เผอิญเกิดความไข้ขึ้นในค่ายญวน พวกญวนหนีความไข้ออกมาหาเขมรประมาณ 1,000 คนเศษ เจ้าพระยาบดินทรเดชาบอกส่งเข้ามากรุงเทพมหานคร พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้ญวนพวกนี้ไปที่บางโพธิ์กับเชื้อสายญวนพวกองเชียงสือพวกญวนที่มาอยู่ในประเทศสยาม มีทั้งที่ถือพระพุทธศาสนาและที่ถือศาสนาคริสต์ พวกญวนที่ถือพระพุทธศาสนา มาตั้งภูมิลำเนาอยู่แห่งใดก็นิมนต์พระญวนมาสร้างวัดเป็นที่บำเพ็ญการกุศลของพวกญวนซึ่งอยู่ ณ ที่แห่งนั้น พวกญวนที่ถือศาสนาคริสต์ได้อาศัยฝรั่งบาทหลวงเป็นผู้ควบคุมแต่ครั้งยังอยู่ในเมืองเขมร เมื่อมาอยู่ในประเทศสยามนี้ พวกฝรั่งบาทหลวงก็สร้างวัดและดูแลควบคุมพวกญวนคริสต์ทำนองเดียวกัน จะกล่าวในตำนานนี้แต่ด้วยเรื่องวัดญวนและพระญวนในพระพุทธศาสนาในบรรดาศาสนาไม่เลือกว่าศาสนาใด เมื่อท่านผู้ตั้งศาสนาล่วงลับไปแล้ว นานมาผู้ที่เลื่อมใสศาสนานั้นก็เกิดถือลัทธิต่างกัน เช่นศาสนาคริสต์ก็เกิดถือต่างกันเป็นลัทธิคริสต์ ลัทธิโรมันคาทอลิกและลัทธิโปรเตสแตนต์ ศาสนาอิสลามก็เกิดถือต่างกันเป็นลัทธิสุหนี่และลัทธิชีอะ (คือแขกเจ้าเซ็น) พระพุทธศาสนาก็เกิดถือต่างกันเป็น 2 ลัทธิมาตั้งแต่ชาวอินเดียยังถือพระพุทธศาสนากันอยู่แพร่หลาย ลัทธิเก่าซึ่งเกิดขึ้นมคธราชูทางใต้ ได้นามว่า ลัทธิ “หินยาน” ลัทธิใหม่ ซึ่งเกิดขึ้นในคันธารราชูทางฝ่ายเหนือ ได้นามว่า ลัทธิ “มหายาน” เมื่อพระพุทธศาสนาแพร่หลายไปยังนานาประเทศ พวกชาวอินเดียที่ถือลัทธิหินยาน เชิญพระพุทธศาสนามาทางทะเลที่ยวสียงสอนในลังกาทวีป และประเทศพม่า มอญ ไทย เขมร จึงถือพระพุทธศาสนาตามลัทธิหินยานมาจนทุกวันนี้ พวกชาวอินเดียที่ถือลัทธิมหายานเชิญพระพุทธศาสนาไปทางบก ที่ยวสียงสอนในประเทศทิเบต ประเทศอาซิยนตอนกลางตลอดไปจนประเทศจีนและญี่ปุ่น ประเทศญวนรับลัทธิพระพุทธศาสนาอย่างมหายานมาจากจีน พวกญวนจึงบวชเรียนและประพฤติกิจในศาสนาผิดกับไทย เพราะฉะนั้นเมื่อพวกญวนมา สร้างวัดและมีพระญวนขึ้นในประเทศนี้ ขึ้นเดิมก็มีผู้นับถือและอุดหนุนแต่พวกญวน แต่ในสมัยนั้นยังไม่มีวัดพระจีนในประเทศนี้ พวกจีนก็มักไปทำบุญที่วัดญวนด้วยเพราะลัทธิศาสนาของญวนกับจีนเหมือนกัน และทำพิธีต่าง ๆ เช่น กงเต็ก เป็นต้น อย่างเดียวกัน ส่วนไทยแม้ไม่สู้นับถือก็ไม่เกลียดชังพวกญวน เพราะเห็นว่านับถือพระพุทธเจ้าองค์เดียวกันวัดญวนที่มาสสร้างขึ้นในประเทศนี้ ก็อนุโลมตามเรื่องที่พวกญวนเข้ามาอยู่ในประเทศสยาม คือ ญวนพวกที่มากับองเชียงสือครั้งกรุงธนบุรีมาสร้างวัดขึ้นที่บ้านหม้อ 2 วัด คือ

1. วัดกามโล่ต้อ (วัดทิพวารวิหาร) ยังอยู่ที่หลังตลาดบ้านหม้อ ในพระนคร แต่ปัจจุบันเป็นวัดในการปกครองของคณะสงฆ์จีนนิกาย
2. วัดโหยคันต้อ (วัดมงคลสมัคคม) เดิมอยู่ที่บ้านญวนข้างหลังวังบูรพาภิรมย์ ครั้นจะตัดถนนพาหุรัดวัดนั้นก็กีดแนวถนน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กระทำผาติกรรมอย่างวัดไทย คือพระราชทานที่ดินและให้สร้างวัดขึ้นใหม่แลกวัดเดิม ย้ายไปตั้งที่ริมถนนแปลงนามในอำเภอสัมพันธวงศ์ ญวนพวกที่มากับองเชียงสือเมื่อรัชกาลที่ 1 สร้างวัดญวน 2 วัด คือ
3. วัดคันเียงต้อ (วัดอุภัยราชบำรุง) ที่หลังตลาดน้อย (ริมถนนเจริญกรุง) ในอำเภอสัมพันธวงศ์
4. วัดกว้างเพือกต้อ (วัดอนมนิกายาราม) ที่บางโพ เรียกกันเป็นสามัญว่า วัดญวนบางโพ
- ญวนพวกที่มาเมื่อรัชกาลที่ 3 สร้างวัดญวน 3 วัด คือ
5. วัดคันถ่อต้อ (วัดถาวราราม) อยู่ที่เมืองกาญจนบุรี เมื่อญวนพวกนั้นย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครมาสร้างอีกวัดหนึ่ง คือ
6. วัดกันเพือกต้อ (วัดสมณานัมบริหาร) อยู่ที่ริมคลองผดุงกรุงเกษม ในอำเภอดุสิต

7. วัดเพ็ญเทียนต้อ (วัดเขตรนาบุญญาราม) อยู่ที่เมืองจันทบุรี

มีวัดถวณซึ่งพวกถวณและพวกจีนช่วยกันสร้างขึ้นภายหลังมาอีก 4 วัด คือ

8. วัดโพนเพ็ญต้อ (วัดกุศลสมาคร) อยู่ในอำเภอสมพันธวงค์ ใกล้ถนนราชวงศ์

9. วัดดีห์ง่านต้อ (วัดชัยภูมิการาม) อยู่ในอำเภอสมพันธวงค์ ที่ตรอกเจ็สัวเนียม

10. วัดเปียนเพ็ญต้อ (วัดบำเพ็ญจินพรต) อยู่ในอำเภอสมพันธวงค์ ใกล้ถนนยาวราช ปัจจุบันเป็นวัดในปกครองของคณะสงฆ์จีนนิกาย

11. วัดต้อเตต้อ (วัดโลกานุเคราะห์) อยู่ในอำเภอสมพันธวงค์ ขอยผลิตผล ถนนราชวงศ์

12. วัดคั่นถ่อต้อ (วัดถาวราราม) อยู่ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สร้างใหม่เมื่อ พ.ศ. 2501

พระถวณในประเทศสยาม ชั้นแรกก็คงบวชเรียนมาจากเมืองถวณ แต่เห็นจะมีเช่นนั้นเพียงในรัชกาลที่ 1 ต่อนั้นมาเมืองถวณกับไทยเกิดเป็นอริกันมาตลอดรัชกาลที่ 2 และ

รัชกาลที่ 3 ชาวประเทศทั้งสองฝ่ายมิได้ไปมาหากันอย่างปกติ พระถวณในประเทศนี้ก็มีแต่บวชเรียนในประเทศนี้เอง แต่ยังมีที่เป็นถวณนอกลงมาเพียงพระครูคณานัมสมณาจารย์ (ฮึง) และพระครูคณานัมสมณาจารย์ (กร้าม) ท่านทั้งสองนี้เมื่อยังเป็นเด็กตามบิดามารดาเข้ามาในรัชกาลที่ 3 แล้วมาบวชในกรุงเทพมหานครนี้ ขึ้นต่อมาเป็นถวณเกิดและบวชในประเทศนี้ทั้งนั้น

ถึงรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 เมืองถวณกับไทยมิได้เป็นอริกัน ปรากฏว่ามีพระถวณในประเทศนี้ได้พยายามไปสืบศาสนาในเมืองถวณ แต่การที่ไม่ไปสะดวกด้วย เมืองถวณตกอยู่ในอำนาจฝรั่งเศส พระถวณในประเทศสยามกับพระถวณในประเทศถวณก็ได้ติดต่อกัน ต่างฝ่ายต่างก็ถือคติตามประเทศที่ตนอยู่ พระถวณที่มาอยู่ในประเทศสยามมาแก้ไขคติหันมาตามพระสงฆ์ไทยหลายอย่าง เป็นต้นว่ามาถือสิกขาบทวิกาลโภชนไม่กินข้าวเย็น ครองผ้าสีเหลืองแต่สีเดียว ไม่ใช่ต่างสี ไม่ใช่เกือกและถุงตีนเหมือนเช่นพระในเมืองจีนเมืองถวณ แต่ส่วนข้อวัตรปฏิบัติอย่างอื่นตลอดจนเป็นกิจพิธี คงทำตามแบบในเมืองถวณมาจนในรัชกาลที่ 5 เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีสมณฐานันดรศักดิ์ และโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีนิตมาทำพิธีตั้งเด็กเป็นการหลวงบ่อย ๆ จึงแก้ไขเพิ่มเติมกิจพิธีคล้ายกับพระไทยยิ่งขึ้นอีกหลายอย่างมูลเหตุที่พระถวณจะได้รับความยกย่องในราชการนั้น ได้อินเลากันมาว่าเมื่อ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงผนวชอยู่ในรัชกาลที่ 3 ใครจะทรงทราบ ลัทธิของพระถวณ จึงทรงสอบถามฮึง (ซึ่งได้เป็นพระครูคณานัมสมณาจารย์องค์แรกเมื่อรัชกาลที่ 5) จึงได้ทรงคุ้นเคยขอบพระราชอัธยาศัยมาแต่ครั้งนั้น ครั้นเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติแล้ว ฮ่องฮึงได้เป็นอธิการวัดถวณที่ตลาดน้อย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมช่วยปฏิสังขรณ์ (ต่อมาถึงรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงช่วยอีก จึงเป็นเหตุให้พระราชทานนามวัดนี้ว่า วัดอุภัยราชบำรุง) พระถวณได้มีโอกาสเข้าเฝ้าเห็นได้ตั้งแต่รัชกาลที่ 4 เป็นต้นมา ขอนี้พึงเห็นได้ในงานเฉลิมพระชันษา พระถวณยังเข้าไปถวายรูปเทียนและกิมฮวยอั่งตั่วอยู่ทุกปีจนบัดนี้ ส่วนพิธีตั้งเด็กที่ได้ทำเป็นงานหลวงนั้น ปรากฏว่าพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ทำเป็นครั้งแรกเมื่องานพระศพสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี เมื่อปีระกา พ.ศ. 2404 ต่อนั้นมา เมื่อพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตในปีฉลู พ.ศ. 2408 โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ทำพิธีตั้งเด็กที่ในพระบวรราชวังอีกครั้งหนึ่ง ต่อนั้นถึงงานพระศพกรมหมื่นมเหศวรศิววิลาสก็โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีพิธีตั้งเด็ก

ปัจจุบัน พ.ศ. 2567 คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย มีวัดที่อยู่ในกำกับดูแลจำนวน 23 วัด ทั่วประเทศ ดังนี้

1. วัดสมณานัมบริหาร (กั้นเพ็ญต้อ) แขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
2. วัดอุภัยราชบำรุง (คั่นเถิงต้อ) แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงค์ กรุงเทพมหานคร
3. วัดชัยภูมิการาม (ดีห์ง่านต้อ) แขวงจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงค์ กรุงเทพมหานคร
4. วัดถาวราราม (คั่นถ่อต้อ) อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
5. วัดมงคลสมาคม (โหยคั่นต้อ) แขวงสัมพันธวงค์ เขตสัมพันธวงค์ กรุงเทพมหานคร
6. วัดเขตรนาบุญญาราม (เพ็ญเทียนต้อ) ตำบลตลาด อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
7. วัดอนัมนิกายเฉลิมพระชนมพรรษากาล (หรือกทันต้อ) อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
8. วัดธรรมปัญญารามบางม่วง (ฮึงถั่นต้อ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
9. วัดเจริญบุญไพศาล (ฮึงเพ็ญต้อ) อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

10. วัดอุภัยภาติการาม (ตามบ่าวก้องเผือกตือ)อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
11. วัดโลกานุเคราะห์ (ตือเตตือ)แขวงจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร
12. วัดถาวรารามหาดใหญ่ (คั่นถ่อตือ)ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
13. วัดถ้ำเขาน้อย (ล้องเซิงตือ)อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
14. วัดสุขาวดีอนัมนาราม (กีกหลากตือ)อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่
15. วัดศรัทธายัมพานขราราม (โผเจียวตือ)อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
16. วัดสุนทรประดิษฐ์ (คั่นถ่อตือ)อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
17. วัดอนัมนิกายาราม (กว้างเพือกตือ)แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
18. วัดมหายานกาญจนมาศราษฎร์บำรุง (คั่นซันตือ)อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา
19. วัดมหาโพธิ์สถวนัมนิกายาราม (กวางอ้อมตือ)อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
20. วัดศิริจรรยาธรรมปัญญาราม (สิงเียงตือ)อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
21. วัดกุศลสมาคร (โผเพือกตือ)เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร
22. วัดหมื่นปีวนาราม (หย่างถ่อตือ)อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
12. วัดนพรัตน์นาราม (เพือกถ่อตือ)อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

การพิธีเด็กจึงได้เข้าไปเฝ้างานพระศพซึ่งเป็นการใหญ่ ถึงรัชกาลที่ 5 ทำพิธีเด็กในงานพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นครั้งแรก ตอนนั้นก็ทำในงานพระศพสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ เมื่อปีมะโรง พ.ศ. 2423 และงานพระศพอื่นซึ่งเป็นงานใหญ่เป็นประเพณีสืบมา แต่การกองเด็กที่ทำเมื่อครั้งพระศพ สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์นั้น เป็นต้นประเพณีที่เกิดขึ้น และมีสืบมาจนทุกวันนี้ 2 อย่าง คือ อย่างที่ 1 วิธี ทำบุญหน้าศพ ตามประเพณีจีนและญวนนั้น ญาติวงศ์ผู้มรณภาพยอมทำบุญหน้าศพทุก ๆ วันนับตั้งแต่วันมรณะไปจนครบ 7 วัน เมื่อครบ 7 วันแล้วแต่นั้น ทำบุญ 7 วันครึ่งหนึ่ง ไปอีก 7 ครึ่งครบ 50 วัน แล้วหยุดงานพิธีไปจนถึง 100 วัน (สันนิษฐานว่าเมื่อจะฝังหรือเผา) ทำพิธีเป็นการใหญ่ครั้งสุดท้าย พิธีเด็กในงานพระศพก็ทำเช่นนั้น เป็นต้นแบบที่ ทำบุญหน้าศพซึ่งเรียกว่า สัตตมวาร ปัญญาสมาจาร และสวดมาเห ที่ทำกันอยู่ด้วยไม่เกี่ยวข้องแก่กองเด็ก จนทุกวันนี้ อีกอย่างหนึ่งนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชปรารภถึงความภักดีของพระญวนและพระจีนที่มา ทำพิธีถวายในครั้งนั้น ทรงพระราชดำริว่าพวกญวนทั้งพระและคฤหัสถ์ ซึ่งมีอยู่ในพระราชอาณาเขตในเวลานั้น ตกมาถึงขั้นนั้นเป็นญวนเกิดในพระราชอาณาเขต เป็นแต่เชื้อสายญวนที่เข้ามาแต่เมืองญวน เช่นเดียวกับพวกมอญ สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินแต่ก่อนได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมตั้งพระสงฆ์มอญให้มีสมณศักดิ์เหมือนอย่างพระสงฆ์ไทยฉันใด สมควรที่จะทรงตั้งพระสงฆ์ญวนให้มีสมณศักดิ์ขึ้นบ้าง แต่พระสงฆ์ญวนถือลัทธิมหายานจะเข้าทำกิจพิธีร่วมกับพระสงฆ์ไทยไม่ได้เหมือนอย่างพระมอญ จึงทรงพระราชดำริให้มีทำเนียบสมณศักดิ์สำหรับพระญวนขึ้นต่างหาก ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีสมณศักดิ์สำหรับพระจีนด้วยในคราวเดียวกัน และทรงเลือกสรรพระญวนที่เป็นคณาจารย์ตั้งเป็นตำแหน่งพระครู พระปลัด รองปลัด (เทียบด้วยสมุห์) ผู้ช่วย (เทียบด้วยใบฎีกา) ส่วนพระจีนนั้นหัวหน้าเป็นตำแหน่งพระอาจารย์ (เทียบด้วยพระครูวิปัสสนา) และมีฐานานุกรมเป็นปลัดและรองปลัดเช่นเดียวกันกับพระญวน พระราชทานสัญญาบัตร มีราชทินนามกับพัดยศซึ่งจำลองแบบพัดยศไทย แต่ทำให้ขนาดย่อมลง ตั้งแต่พระญวนได้สมณฐานันดรศักดิ์ และได้รับนิมนต์เข้ารับปัจจัยทานในงานพิธีหลวงดังกล่าวมา คณาจารย์ที่เป็นผู้ใหญ่ก็คิดระเบียบการพิธีเพิ่มเติมคล้ายกับพระสงฆ์ไทยขึ้นอีกหลายอย่าง เช่น สวดมาติกา สวดสดับปกรณ์ และสวดอนุโมทนา ยถาสัพพี เป็นต้น ตลอดจนพิธีกาลทาน เช่น กรานกฐิน เป็นแต่สวดในภาษาญวน เรื่องนี้พระญวนชี้แจงว่า ในคัมภีร์ญวนก็มีทั้ง 3 พิภพ เหมือนกับคัมภีร์ของพระไทย เป็นแต่พระสงฆ์ในเมืองญวน เมืองจีน เลือกประเพณีแต่คติที่เหมาะสมแก่ภูมิประเทศ ครั้นมาอยู่ในประเทศสยามนี้ เมื่อเห็นสมควรจะมีกิจพิธีเพิ่มเติมขึ้นก็ไปค้นเอาจากคัมภีร์ของญวนหาได้มาคิดขึ้นใหม่ไม่ แต่มีพระญวนบางองค์ได้พยายามศึกษาพระธรรมวินัยของพระสงฆ์ไทย เช่น พระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (หลัก) วัดสมณานัมบริหาร ซึ่งยกย่องเกียรติคุณกันมาแต่ก่อนว่าเป็นผู้ประพฤติเคร่งครัด ก็ปรากฏว่าได้ไปศึกษาพระวินัยต่อสมเด็จพระวันรัต (ทัย) วัดโสมนัสวิหาร ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กันกับวัดสมณานัมบริหาร ความข้อนี้ยังมีสืบมาเหมือนอย่างพระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (ปี่) ที่ถึงมรณภาพนี้เป็นผู้คุ้นเคยกับข้าพเจ้ามาก ได้สนทนากันถึงเรื่องพระธรรมวินัย ข้าพเจ้าก็สังเกตเห็นว่าได้ศึกษามากทั้งพระธรรมวินัยตามลัทธิญวนและลัทธิไทย ทั้งตั้งใจปฏิบัติกิจในศาสนาโดยซื่อ จึงเป็นผู้ซึ่งข้าพเจ้านับถือตั้งแต่ได้คุ้นเคยกันมาจนตลอดอายุของท่าน(การพัฒนาารูปแบบการบริหารการ,2562)

พระอนันนิกายวินยทบาทเป็นที่มาของปรัชญาและปฏิบัติการในพุทธศาสนาที่มีความสำคัญอย่างมาก โดยมีสถาปนาในประเทศอินเดีย ก่อนที่พระสุตยาโรจและพระมหากาลจะปรากฏพร้อมกับครอบครัวของพระอนุมานในประเทศอินเดียทางภาคเหนือเมื่อประมาณ 2,500 ปีที่ผ่านมา พระอนุมานเป็นผู้บริสุทธิ์ มีความตั้งใจและมีความกระตือรือร้นที่จะค้นหาคำตอบสำหรับคำถามของชีวิตและความทุกข์ทรมานของมนุษย์

ปรัชญาของพระอนันนิกายวินยทบาทสร้างมาจากสี่สัญญาณอันมีชีวิตอยู่ (สังสารวัฏ) คือ ความทุกข์ทรมาน (dukkha), สาเหตุของความทุกข์ทรมาน (samudaya), การหยุดความทุกข์ทรมาน (nirodha), และทางออกจากความทุกข์ทรมาน (magga) ซึ่งหลักสี่สัญญาณเหล่านี้ถูกเสนอเป็นฐานะสำคัญในการเข้าใจสาเหตุของความทุกข์ทรมานและวิธีการพุทธศาสนาในการกล่าวถึงการเดินทางไปสู่การหยุดความทุกข์ทรมานและการเจริญเติบโตในทางจิตใจ

การศึกษาเบื้องต้นของพระอนันนิกายวินยทบาทจะเน้นไปที่การทำความเข้าใจในสี่สัญญาณ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและผลในชีวิต การเรียนรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงระหว่างความทุกข์ทรมานและความทรงจำกับสุข และการพัฒนาศักยภาพในการทำสิ่งที่ดีเพื่อสร้างความสุขให้แก่ตนเองและผู้อื่น

การปฏิบัติการในพุทธศาสนาของพระอนันนิกายวินยทบาทนั้นมีการใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การทำสมาธิ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับจิตใจและร่างกาย การทำธรรมะ เพื่อเรียนรู้และประยุกต์ใช้คำสอนที่สะท้อนถึงความเข้าใจในสาเหตุแห่งความทุกข์ทรมาน และการทำบุญเพื่อสร้างความเมตตาและกรุณาต่อผู้อื่น

ทั้งนี้ พระอนันนิกายวินยทบาทมีบทบาทสำคัญในการร่วมสร้างพุทธศาสนาในปัจจุบันและมีผลกระทบอย่างมากในวัฒนธรรมและสังคมในหลายประเทศทั่วโลก การศึกษาและการปฏิบัติตามปรัชญาของพระอนันนิกายวินยทบาทจึงเป็นที่น่าสนใจและเป็นที่ต้องการของผู้ที่สนใจในการเรียนรู้เกี่ยวกับพุทธศาสนาและการพัฒนาจิตใจในทางที่สร้างความสุขและความเติบโตอย่างสมบูรณ์ในชีวิตประจำวัน (เจริญธรรมปัญญาสูตร, 2561)

การศึกษาเบื้องต้นของปรัชญาและปฏิบัติการในพุทธศาสนาตามพระอนันนิกายวินยทบาทมุ่งเน้นไปที่การทำความเข้าใจเกี่ยวกับสี่สัญญาณอันมีชีวิตอยู่ (สังสารวัฏ) ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเข้าใจคำสอนและปฏิบัติในพุทธศาสนา ดังนี้:

ความทุกข์ทรมาน (Dukkha): ความทุกข์ทรมานเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติของชีวิตที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ พระอนุมานได้สรุปว่าความทุกข์ทรมานมีหลายรูปแบบเช่นเดียวกับการเกิด โรคที่เกิดขึ้น แก่ความสูญเสีย และความรู้สึกของความไม่พอใจ

สาเหตุของความทุกข์ทรมาน (Samudaya): สาเหตุของความทุกข์ทรมานเกิดจากความปรารถนา (tanha) หรือความกระหายใจที่มีต่อการตามล่าพึงของเหตุการณ์และตามความสบายของตนเอง ซึ่งเป็นการติดตามความปรารถนาที่ไม่สามารถสามารถพึงพอใจและสมบูรณ์

การหยุดความทุกข์ทรมาน (Nirodha): ความหยุดความทุกข์ทรมานเกิดจากการกำจัดความปรารถนาและการติดตามอารมณ์ โดยการทำสมาธิและปฏิบัติธรรมเพื่อเรียนรู้การควบคุมความคิดและอารมณ์

ทางออกจากความทุกข์ทรมาน (Magga): ทางออกจากความทุกข์ทรมานคือการปฏิบัติตามเส้นทางแห่งการเข้าใจและการปฏิบัติธรรม ซึ่งประกอบไปด้วยการพัฒนาสติปัญญา (วิปัสสนาสติปัญญา) จิตใจสงบ (สมาธิ) และปฏิบัติตามหลักการที่ดีเพื่อสร้างความสุขแก่ตนเองและผู้อื่น

เนื้อหาของการศึกษาเบื้องต้นนี้จะค่อนข้างลึกซึ้งและรวมถึงการศึกษาในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ การเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ เช่นพระไตรปิฎกและคำสอนของผู้มีประสบการณ์ เช่นพระอนุมาน การทำสมาธิและปฏิบัติธรรมเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาเพื่อเรียนรู้และประยุกต์ใช้สำหรับการพัฒนาจิตใจและความเข้าใจในทางของพุทธศาสนา

แนวคิดวินยทบาท

พระอนันนิกายวินยทบาทมีแนวคิดหลักที่สำคัญเกี่ยวกับการศึกษาเบื้องต้นของปรัชญาและปฏิบัติการในพุทธศาสนา ซึ่งสรุปได้เป็นแนวคิดหลัก ๆ ดังนี้:

สร้างความเข้าใจในสี่สัญญาณ (สังสารวัฏ): การศึกษาเบื้องต้นในพุทธศาสนาจะเน้นการทำความเข้าใจในสี่สัญญาณอันมีชีวิตอยู่ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเข้าใจและปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า

การทำสมาธิและธรรมะ: การศึกษานี้เน้นการฝึกสมาธิและธรรมะเป็นส่วนสำคัญ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับจิตใจและร่างกาย และเพื่อเรียนรู้และประยุกต์ใช้คำสอนที่สะท้อนถึงความเข้าใจในสาเหตุแห่งความทุกข์ทรมาน

การพัฒนาจิตใจ: การศึกษาเบื้องต้นในพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาจิตใจให้มีสมาธิ สงบ และเข้าใจในความจริง และการฝึกปฏิบัติตามหลักการที่ดีเพื่อสร้างความสุขแก่ตนเองและผู้อื่น

การเชื่อมโยงระหว่างความทุกข์ทรมานและความสุข: การศึกษาเบื้องต้นในพุทธศาสนาเน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงระหว่างความทุกข์ทรมานและความสุข โดยการทำความเข้าใจและธรรมะเพื่อเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการที่ช่วยลดความทุกข์และสร้างความสุขให้แก่ตนเองและผู้อื่น

การปฏิบัติธรรมและบุญ: การศึกษาเบื้องต้นในพุทธศาสนาเน้นการทำบุญเพื่อสร้างความเมตตาและกรุณาต่อผู้อื่น รวมถึงการปฏิบัติตามหลักการที่ดีเพื่อสร้างความสุขแก่ตนเองและผู้อื่น

ดังนั้น การศึกษาเบื้องต้นในพุทธศาสนาตามพระอนันนิกายบิณฑบาตมุ่งเน้นการเรียนรู้และปฏิบัติตามคำสอนที่ช่วยให้พัฒนาจิตใจและสร้างความสุขในชีวิตประจำวันอย่างสมบูรณ์แบบ

การบิณฑบาตในพุทธศาสนาหมายถึงการปฏิบัติตามศาสนธรรม โดยในพุทธศาสนา การบิณฑบาตมีความหมายว่าการปฏิบัติตามสัจธรรมคุณค่าทางศีลธรรม หรือการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์แห่งศีลธรรมที่ผู้ที่ได้รับการสั่งสอนในพุทธศาสนาได้รับทราบและปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง

การบิณฑบาตเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาเบื้องต้นในพุทธศาสนา โดยเรื่องนี้มีการเน้นไปที่การปฏิบัติตามหลักธรรมเนียมที่สอดคล้องกับคำสอนของพระพุทธเจ้า การบิณฑบาตมุ่งเน้นการปฏิบัติตามพระพุทธเจ้าทั้งในชีวิตประจำวันและในการพัฒนาจิตใจให้มีความบริสุทธิ์และสงบ

การบิณฑบาตในพุทธศาสนามีองค์ประกอบหลายประการ เช่น: การศึกษาแห่งศาสนธรรม: การศึกษาเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับคำสอนของพระพุทธเจ้าและการทำความเข้าใจในหลักสูตรแห่งการปฏิบัติตามศาสนธรรม

การฝึกสมาธิและธรรมะ: การฝึกฝนในการทำสมาธิเพื่อเพิ่มพูนสมาธิและความสงบใจ และการฝึกธรรมะเพื่อเรียนรู้และประยุกต์ใช้คำสอนในชีวิตประจำวัน

การปฏิบัติตามหลักศีลธรรม: การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์แห่งศีลธรรมที่กำหนดโดยพระพุทธเจ้า เช่น การระงับพฤติกรรมที่เสียดสีเสียง การระมัดระวังในการทำลายชีวิต และการพิทักษ์ความบริสุทธิ์ของตนเองและผู้อื่น

การทำบุญ: การทำบุญเพื่อสร้างความเมตตาและกรุณาต่อผู้อื่น และเพื่อสนับสนุนการพัฒนาจิตใจและศักยภาพทางจิตใจ

ดังนั้น การบิณฑบาตเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาเบื้องต้นในพุทธศาสนา ซึ่งเน้นการปฏิบัติตามคำสอนและกฎเกณฑ์ที่ช่วยให้ผู้ศึกษาเข้าใจและประยุกต์ใช้คำสอนในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สูง

พระสงฆ์จากเวียดนามเข้าสู่ประเทศไทยอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การติดต่อระหว่างคณะสงฆ์เวียดนามในประเทศไทยกับพระสงฆ์เวียดนามในแดนเวียดนามเดิมนั้นก็ไม่ได้มีอย่างง่ายดาย เนื่องจากในเวลานั้นดินแดนเวียดนามกำลังอยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส

คณะสงฆ์เวียดนามในประเทศไทยจึงต้องปรับปรุงแก้ไขระเบียบประเพณีและวัตรปฏิบัติของพวกเขา ให้สอดคล้องกับพระสงฆ์ไทยในหลายประการ เพื่อให้สามารถประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในเรื่องการออกบิณฑบาตและการทำวัตรเช้าและเย็น การถือวิสาขบูชา และการผนวกพิธีกรรมฝ่ายเถรวาท

หนึ่งในการปรับปรุงที่สำคัญคือการทำให้มีการปฏิบัติพิธีทางศาสนาที่เข้ากันได้กับวัฒนธรรมและประเพณีของพระสงฆ์ไทย เช่น การมีพิธีทอดกฐินและทอดผ้าป่า การจัดพิธีบวช และพิธีเข้าพรรษา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ของพระสงฆ์ในประเทศไทย

การปรับปรุงนี้ไม่เพียงแต่ทำให้การสื่อสารระหว่างคณะสงฆ์เวียดนามในประเทศไทยกับพระสงฆ์เวียดนามในแดนเวียดนามเดิมเป็นไปได้ แต่ยังทำให้พระสงฆ์ไทยสามารถสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนพื้นเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย นอกจากนี้ การปรับปรุงนี้ยังมีผลทำให้พระสงฆ์ไทยมีความเป็นอิสระและมีความสุขในการปฏิบัติธรรมอย่างสมบูรณ์แบบและเต็มที่ในชุมชนของพวกเขาได้ด้วย

หลักคำสอนพุทธศาสนาพระอนันนิกายการบิณฑบาต

คำสอนในพุทธศาสนาตามพระอนันนิกายการบิณฑบาตมีหลายประการที่เน้นไปที่การเข้าใจและปฏิบัติตามหลักธรรมศาสนธรรม โดยคำสอนเหล่านี้มีความหมายอันลึกซึ้งและสำคัญต่อชีวิตประจำวันของผู้ที่ปฏิบัติตามพระพุทธเจ้า:

การทำสมาธิ: พระพุทธเจ้าสอนให้ผู้ศึกษาปฏิบัติสมาธิเพื่อพัฒนาความสงบใจ และเพื่อเรียนรู้ความจริงตามสภาวะที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

การสร้างความรู้สึกรู้ในการพูด: พระพุทธเจ้าสอนให้ผู้ศึกษาปฏิบัติสำนักในการพูดอย่างเหมาะสมและจริงใจ และเรียนรู้ที่จะพูดด้วยคำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

การปฏิบัติตามหลักการที่ดี: พระพุทธเจ้าสอนให้ผู้ศึกษาปฏิบัติตามหลักการที่ดี เช่น การเลี้ยงการกระทำชั่วร้ายและการสร้างความเมตตาแก่ทุกชีวิต

การเชื่อมโยงระหว่างการทำสมาธิและการกระทำ: พระพุทธเจ้าสอนให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงการทำความเข้าใจและความเห็นในความจริง และเชื่อมโยงกับการกระทำให้เป็นไปตามหลักธรรมศาสนาธรรม

การพัฒนาสติปัญญา: พระพุทธเจ้าสอนให้ผู้ศึกษาพัฒนาสติปัญญาเพื่อให้เข้าใจความจริงและความสุขที่แท้จริงในชีวิต

การปฏิบัติตามศีลธรรม: พระพุทธเจ้าสอนให้ผู้ศึกษาปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ศีลธรรมที่ถูกต้อง เพื่อสร้างความสุขและความสงบใจให้แก่ตนเองและผู้อื่น

การฝึกธรรมะเพื่อพัฒนาจิตใจ: พระพุทธเจ้าสอนให้ผู้ศึกษาฝึกธรรมะเพื่อพัฒนาจิตใจและสร้างความสงบใจในชีวิตประจำวัน

คำสอนเหล่านี้เป็นแนวทางที่ชัดเจนในการศึกษาเบื้องต้นของปรัชญาและปฏิบัติการในพุทธศาสนาตามพระอนันนิกายปิณฑบท ซึ่งมีเป้าหมายที่ชัดเจนที่จะช่วยให้ผู้ศึกษาเข้าใจและปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าเพื่อสร้างความสุขและความเติบโตในทางที่ดีในชีวิต

สรุป

ชาวเวียดนามอพยพเข้ามาในสยามตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี แต่ยังไม่มีการสืบค้นข้อมูลที่แน่ชัดในปี พ.ศ.2316 เกิดกบฏที่เมืองเว้ ประเทศเวียดนาม ทำให้เชื้อพระวงศ์เวียดนามต้องอพยพลงมาทางใต้ เจ้าเมืองฮาดิเยนได้อพยพครอบครัวและองเชียงซุนเข้ามายังกรุงธนบุรีในปี พ.ศ. 2319 พระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดเกล้าฯ ให้รับไว้และพระราชทานที่ให้ตั้งบ้านเรือนอยู่นอกพระนครทางฝั่งตะวันออก ต่อมาองเชียงซุนพยายามจะหลบหนี จึงถูกประหารชีวิต ญวนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มแรกที่อพยพเข้ามาตั้งรกรากในสยาม

ในสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีราชันดิดาของเจ้าเมืองเว้เชื้อองเชียงสือหนีพวกกบฏมาขอพึ่งพระบารมีที่กรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ และพระราชทานที่ให้ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออกที่ตำบลคอกกระบือ องเชียงสือได้ควบคุมพวกญวนไปตามเสด็จในการทำสงครามกับพม่าหลายครั้ง ต่อมาในปี พ.ศ.2329 องเชียงสือได้เขียนหนังสือทูลเกล้าฯ แล้วลอบลงเรือหนีไปกับคนสนิทเพื่อจะไปตีเอาเมืองโขงอันคืบ เมื่อข่าวที่องเชียงสือหนีทราบถึงพระกรุณาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกไม่ทรงถือโทษแต่ทรงพระราชวังบรมมหาสุรสิงหนาททรงขัดเคืององเชียงสือ จึงโปรดให้ญวนพวกองเชียงสือย้ายขึ้นไปตั้งบ้านเรือนอยู่เสียที่บางโพ ยังมีเชื้อสายสืบมาจนทุกวันนี้ นอกจากนี้ยังมีพวกญวนที่อพยพเข้ามาอยู่เมืองไทยภายหลังครั้งองเชียงสือมาอีก 3 คราว

ชาวญวนอพยพมาครั้งที่ 2 เมื่อครั้งเจ้าพระยาบดินทรเดชาติเมืองญวนได้เมื่อปี พ.ศ. 2376 คราวญวนที่เข้ามาครั้งนี้แบ่งเป็น 2 พวก คือ พวกที่นับถือศาสนาพุทธและพวกที่นับถือศาสนาคริสต์ พวกที่นับถือศาสนาพุทธให้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เมืองกาญจนบุรี ส่วนพวกที่นับถือศาสนาคริสต์ให้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ตำบลสามเสนในกรุงเทพมหานคร และขึ้นตรงต่อพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว

ชาวญวนในสยามแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเข้ามาตั้งแต่สมัยอยุธยา ส่วนกลุ่มที่สองอพยพเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 3 ชาวญวนกลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งแต่สมัยอยุธยาส่วนใหญ่ตั้งรกรากอยู่ที่เมืองกาญจนบุรี ในรัชกาลที่ 4 ชาวญวนคริสต์ได้ย้ายสังกัดไปเป็นทหารปืนใหญ่ฝ่ายพระบวรราชวัง ส่วนชาวญวนที่อยู่เมืองกาญจนบุรีส่วนใหญ่ได้อพยพเข้ามา

อยู่ในกรุงเทพมหานครตามพระบรมราชานุญาตของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ชาวญวนที่อพยพเข้ามา ครั้งหลังในรัชกาลที่ 3 ได้รับการจัดให้ไปตั้งถิ่นฐานที่บางโพและเข็สสายญวนพวกองเชียงสือ

ชาวญวนที่อยู่ในสยามมีทั้งที่นับถือศาสนาพุทธและคริสต์ ชาวญวนที่นับถือศาสนาพุทธจะนิมนต์พระญวน มาสร้างวัดเพื่อบำเพ็ญกุศล ส่วนชาวญวนที่นับถือศาสนาคริสต์จะอาศัยบาทหลวงในการควบคุมดูแล ชาวญวนที่นับถือ ศาสนาพุทธได้นำลัทธิหินยานมาจากอินเดียในขณะที่ชาวญวนที่นับถือศาสนาคริสต์ได้นำลัทธิโรมันคาทอลิกมาจาก ฝรั่งเศส ในสมัยนั้นยังไม่มีวัดจีนในสยาม ชาวจีนจึงมักไปทำบุญที่วัดญวนด้วยเพราะลัทธิศาสนาของญวนกับจีน เหมือนกัน

พระญวนในสยามยุคแรกบวชมาจากเมืองญวน แต่หลังจากนั้นทั้งสองประเทศเกิดเป็นศัตรูกัน พระญวนใน สยามจึงบวชเรียนในประเทศเอง มีเพียงพระครูคณานัมสมณาจารย์ (ฮึง) และพระครูคณานัมสมณาจารย์ (กร้าม) ที่เกิด และบวชในเมืองญวน ต่อมาในรัชกาลที่ 4 และ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศดีขึ้น มีพระญวนพยายามไปเผยแผ่ ศาสนาในเมืองญวนแต่ไม่สะดวกนัก พระญวนในสยามจึงหันมาปฏิบัติตามพระสงฆ์ไทยมากขึ้น พระญวนได้รับการยก ย่องในราชการเพราะพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงคุ้นเคยขอพระราชอภัยยศขององค์ตั้งแต่ครั้งทรง ผวนวช พิธีงเด็กเริ่มเป็นงานหลวงตั้งแต่รัชกาลที่ 4 และสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

การก่งเต็กในงานพระศพสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์เป็นต้นแบบประเพณีทำบุญหน้าศพที่เรียกว่า สัตตมวาร ปัญญาสมวาร และสวดมาเห ส่วนอีกอย่างหนึ่งคือพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราช ปรารภถึงความรักดีของพระญวนและพระจีนที่มาร่วมพิธี จึงทรงตั้งพระสงฆ์ญวนและพระสงฆ์จีนให้มีสมณศักดิ์ขึ้น โดยพระสงฆ์ญวนมีตำแหน่งพระครู พระปลัด รองปลัด และผู้ช่วย ส่วนพระสงฆ์จีนมีตำแหน่งพระอาจารย์ ปลัด และ รองปลัด พระราชทานสัญญาบัตร มีราชทินนามกับพัดยศจำลองแบบพัดพระไทยแต่ขนาดย่อมลงตั้งแต่พระญวนได้รับ สมณศักดิ์และเข้าร่วมพิธีหลวง พระสงฆ์ญวนได้เพิ่มพิธีกรรมคล้ายพระสงฆ์ไทย เช่น สวดมาติกา สวดสดับปกรณ์ และ สวดอนุโมทนาบาลีสัพพี เป็นต้น พระญวนชี้แจงว่าในคัมภีร์ญวนก็มีพระไตรปิฎกเหมือนกับพระสงฆ์ไทย แต่พระสงฆ์ใน เมืองญวนและเมืองจีนเลือกปฏิบัติตามคติที่เหมาะสมกับภูมิประเทศ เมื่อมาอยู่ในสยามจึงไปค้นหาเพิ่มเติมจากคัมภีร์ญวน พระญวนบางองค์ได้พยายามศึกษาพระธรรมวินัยของพระสงฆ์ไทย เช่น พระครูคณานัมสมณาจารย์ (หลับ) วัด สมณานัมบริหาร ที่ยกย่องกันว่าเคร่งครัด ได้ไปศึกษาพระวินัยต่อสมเด็จพระวันรัต (ทัย) วัดโสมนัสวิหาร ซึ่งอยู่ใกล้กัน พระครูคณานัมสมณาจารย์ (ปี่) ที่เพ่งมรณภาพก็คุ้นเคยกับผู้เขียน ได้สนทนากันถึงเรื่องพระธรรมวินัยและสังเกตว่าได้ ศึกษาจากทั้งพระธรรมวินัยตามลัทธิญวนและลัทธิไทย ทั้งตั้งใจปฏิบัติกิจในศาสนา

คณะสงฆ์เวียดนามในประเทศไทยจึงต้องปรับปรุงแก้ไขระเบียบประเพณีและวัตรปฏิบัติของพวกเขา ให้ สอดคล้องกับพระสงฆ์ไทยในหลายประการ เพื่อให้สามารถประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในเรื่องการ ออกบิณฑบาตและการทำวัตรเช้าและเย็น การถือวิสาขบูชา และการผนวกพิธีกรรมฝ่ายเถรวาท

หนึ่งในการปรับปรุงที่สำคัญคือการทำให้มีการปฏิบัติพิธีทางศาสนาที่เข้ากันได้กับวัฒนธรรมและประเพณี ของพระสงฆ์ไทย เช่น การมีพิธีทอดกฐินและทอดผ้าป่า การจัดพิธีบวช และพิธีเข้าพรรษา เพื่อให้สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ของพระสงฆ์ในประเทศไทย

การปรับปรุงนี้ไม่เพียงแต่ทำให้การสื่อสารระหว่างคณะสงฆ์เวียดนามในประเทศไทยกับพระสงฆ์ เวียดนามในแดนเวียดนามเดิมเป็นไปได้ แต่ยังทำให้พระสงฆ์ไทยสามารถสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีกับ ชุมชนพื้นเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย นอกจากนี้ การปรับปรุงนี้ยังมีผลทำให้พระสงฆ์ไทยมีความเป็นอิสระและ มีความสุขในการปฏิบัติธรรมอย่างสมบูรณ์แบบและเต็มที่ในชุมชนของพวกเขาได้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- อนุสรณ์ คณะสงฆ์อนัมนิกายแห่งประเทศไทย ได้รับพระบรมราชานุญาตให้บำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทาน (กงเต็ก) ถวายพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร.(2560). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง (มหาชน).
- เจริญธรรมปัญญานุสรณ์ คณะสงฆ์อนัมนิกายแห่งประเทศไทย.(2561). กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง (มหาชน).
- สุริยา แสงอินตา (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ของคณะสงฆ์มหายานในประเทศไทย. ดุษฎีนิพนธ์.มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.